

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.)

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

BRZOJAVNE VESTI.

Prihod srbskih zmagovalcev v Beograd.

BELGRAD 24. (Kor.) Danes dopoldne se je vršil slavnosten vhod zmagovalnih čet v Beograd. Ob 9 dopoldne je prispeel prestolonaslednik v spremstvu generalnega štaba, na čelu čet v mesto. Zmagovalca je v imenu občine pozdravil župan in mu izročil častno sabljo. Nato ga je pozdravil predsednik skupščine, beograjske dame pa so mu izročile krase prapore, nakar so med nepopisnim navdušenjem prebivalstva pričele korakati čete v mesto.

Ob 11 dopoldne je bil v navzočnosti kralja Petra in vsega kabineta odkrit spomenik Karagjorgja, kraljevega prednika in prvega osvoboditelja Srbije. Pričetek slavnosti je naznanil 101 strel iz topa. Po govornih metropolit, naučnega ministra in župana, kateremu je izročil vojni minister spomenik v oskrbo, se je kralj vrnil s svojim spremstvom med viharnimi ovacijami v palačo. Poprej je kralj še osebno pripel prestolonasledniku na prsa hrabrostno kolajno. Po povratku kralja v palačo, se je pričelo defiliranje čet. Prestolonaslednik je jahal na čelu čet in se je postavil pri vratih palače, dočim so čete, na katere je od vseh strani deževalo cvetje, korakale mimo. Zvečer je bila bakljada in mesto je bilo slavnostno razsvetljeno.

BELGRAD, 25. (Izv.) Današnji dan je izpolnjen od svečanosti pričakovanja zmagovalne srbske vojske in odkritja spomenika Karagjorgja, ki ga je izdelal kipar Vučić. Že včeraj zvečer so prispele množice tujcev v Beograd in celo noč so prihajale nove množice. Že zgodaj zjutraj so bile beogradске ulice polne ljudstva, ki je gromovito pozdravljalo vojsko. Vse mesto je okrašeno z zelenjem in zastavami. Na vseh cestah, koder bo hodila vojska, so postavljeni slavoioiki. Vsa javna poslopja so okrašena.

Ob sedmih zjutraj je krenila srbska vojska z Banjice, kjer je že od ranega jutra čakala nepregledna množica. Ljudstvo je spremlilo vojsko v mesto. Pred armado je jahal prestolonaslednik Aleksander s svojim štabom. Pred mestom so jih čakale begradske dame s celimi kočijami polnimi cvetja ter okrasile častnike in vojake. Zlasti se je opazilo, da je sodelovala tudi hčerka ruskega poslanika Hartvika.

Srbska vojska je prikorakala v mesto po Šumadijski ulici skozi krasen slavalok, kjer so prestolonaslednika pričakovali narodni, občinski in društveni zastopniki ter pozdravili njega in vojsko. Zastopstvo narodne skupščine, župan in razne korporacije so mu izročili meč z napisom. Kolo srbskih sester je izročilo spominsko zastavo ter ga okrasilo, kakor druge junake z vencem. Tudi Hrvati so podarili en venec.

Prihod srbske vojske je bil izredno impozanten in prirsčen. Vsak vojak, vsak konj, vsak top je bil posut s cvetjem, okrašen z lovorjevimi vencem in rožami. Vsak vojak je dobil lovorjevo vejico, častniki tudi cele vence. Vse to lovorjevo okrasje je prišlo iz Dalmacije. Cela Šumadijska in Nemanjeva ulica sta bili posuti s cvetjem kakor da bi ležale preproge.

Vojska je krenila nato po Karagjorgjevi ulici na Kalemegdan, kjer so se bili zbrali okrog spomenika zastopniki vseh oblasti in korporacij ter skoro ves diplomatski zbor in tuje zdravniške misije. Vojvoda Putnik je bil prisrčno pozdravljen, istotako kakor prestolonaslednik, kateremu so vsi zastopniki po vrsti čestitali. Okrog pol 11. se je pripeljal kralj s princem Arzenom, Jurjem in Pavlom ter sultu.

Ko sta si kralj in prestolonaslednik stala nasproti, ga je objel in poljubil ter mu pripel zlati medaljo za hrabrost in lovorjevo vejico. Metropolit je nato služil božjo službo ter nato govoril k odkritju Karagjorgjevega spomenika. Kralj je prečital nato prisrčen govor, v katerem hvali in slavi srbsko vojsko ter je položil ob spomenik srebrn venec, za njim pa so poklonili vence vsi principi. Minister prosvete Ljuba Jovanović je razjasnil nato pomen kneza Karagjorgja, vojni minister Božanović pa je dal izraza zadovoljnosti, da je bil spomenik odkrit ravno na ta dan. Župan Davidović je nato prevzel spomenik ter se je zahvaljeval vojski v imenu celega srbskega naroda. Položenih je bilo še mnogo drugih vencov, med njimi tudi od Srbov izven Srbije ter od meščanov novih srbskih mest. Tudi Hrvati in Slovenci so položili po en venec. Po odkritju se je kralj vrnil na dvor. Celo pot mu je ljudstvo prirejalo ovacije in ga obsipalo s cvetjem. Infanterija, ki se je razporedila od Kalemegdana do dvora, je napravila špalir ter je počakala tako dolgo, da je kralj dospel

na dvor. Prestolonaslednik je nato prevzel povelje ter je vojska defilirala pred dvorom. Defiliranje je trajalo eno uro ter se ga je udeležil tudi en polk konjenice ter cela divizijska artilerija z oddelki strojnih pušk.

Včeraj se je vršila na Kalemegdanu in po celem mestu svečanost narodnega zmagovalstva, ki je razkošno in izredno lepo uspela.

BELGRAD 25. (Uradno.) Kralj je podelil ministru za notranje zadeve in finančnemu ministru veliki križ Karagjorgjeve zvezde, justičnemu ministru, ministru za javna dela in vojnemu ministru veliki križec reda Sv. Save, naučnemu in trgovskemu ministru, ki že imata ta red, pa svoj lastni por ret.

Kralj Karol odlikoval kralja Petra. BELGRAD, 25. (Kor.) Uradno se poroča: Rumunski poslanik v Beogradu, Filalitis, je izročil danes dopoldne, v navzočnosti ministrskega predsednika Pasića, kralju Petru v slavnostni avdienci verižico reda Karol I., kakor tudi lastnoročno pismo rumunskega kralja Karola.

Ratifikacija bukareškega miru. BUKAREŠT 25. (Kor.) Danes dopoldne se je vršila v palači zunanjega ministrstva izmenjava ratifikacij bukareške mirovne pogodbe.

Pogajanja med Bolgarsko in Turčijo. CARIGRAD 25. (Izv.) Odlična oseba turške vlade je glede drinopolskega vprašanja izjavila siedeče: Glede pogajanj z Bolgarsko izjavim lahko samo to, da je pričakovati za nas ugodnega rezultata. Finančnega bojkota, s katerim se nam grozil, se ne bojimo, ker je v državni zakladnici še vedno toliko denarja, da lahko izhajamo še do aprila.

CARIGRAD 25. (Izv.) Notranji minister Talaat bej in vojni minister Izet paša sta odpotovala v Drinopolje, da pridobita mladoturške oficirje, posebno pa Eaver beja, za ustavljenje turških operacij na desnem bregu reke Marice, kar bi podaljšalo turških operacij lahko spravilo v nevarnost vsa pogajanja.

CARIGRAD 25. (Izv.) V tujaknjih političnih krogih se zatrjuje, da je direkten sporazum med Bolgarsko in Turčijo v drinopolskem vprašanju že zagotovljen. Sporazum bo dosežen tem lažje, ker se je tudi Turčija odločila v zadnjem trenutku k dalekosežnim koncesijam, posebno v vprašanju trgovinskih stikov in to le pod pritiskom dejstva, da vprašanje Egejskih otokov vsled intransigentnosti Grške še vedno ni rešeno.

Demobilizacija grške armade. ATENE 25. (Kor.) Danes se je pričela demobilizacija grške armade.

Potovanje kralja Konstantina po Evropi. ATENE 25. (Kor.) „Agence d'Athenes“ poroča: Kraljica vdova Olga je odpotovala včeraj na Dunaj, kjer si bo dala preiskati oči in odpotuje nato v Petrograd.

Kralj Konstantin in kraljica Sofija odpotujeta koncem tega tedna na zapad. Vladarstvo prevzame za ta čas prestolonaslednik. — Ministrski predsednik Venizelos odide v kopalnišče Lutrakl, nakar prepotuje Kreto.

Demisija grškega zunanjega ministra. ATENE 25. (Kor.) Zunanji minister Koromilas bo v najkrajšem času demisioniral. Kdo bo njegov naslednik, še ni znano.

Venizelos se umakne iz političnega življenja? ATENE 25. (Kor.) Listi poročajo, da se namerava Venizelos, ker je potreben počitka, umakniti za nekaj časa iz političnega življenja. „Agence d'Athenes“ označuje te vesti kot popolnoma izmišljene.

Bolgari zasedli Ksanti. ATENE 25. (Kor.) „Agence d'Athenes“ poroča: Bolgari so po podpisu nekega protokola zasedli Ksanti. Vse grško in mohamedansko prebivalstvo se je izselilo iz mesta in odšlo na grško ozemlje. Bolgari so odhajajočim grškim četam izkazali vse časti.

SOFIJA 25. (Kor.) „Agence Tel. Bulgare“ poroča: Grški emisariji neprestano agitirajo po bolgarskem ozemlju in pozivljajo prebivalstvo, naj se izseli na grško ozemlje. Strah pred Grki je tako velik, da celo mohamedani beže in iščejo zavetja na bolgarskem teritoriju.

Princ Wied - knez Albanije. BUKAREŠT 25. (Iz.) V tujaknjih uradnih krogih se z vsjo gotovostjo zatrjuje, da so se že vse velesile zjedile glede kandidature princa Wieda za albanskega vladarja. Princ Wied je nečak sedanje rumunske kraljice in je sedaj v pruski armadi.

Komisija za preiskovanje balkanskih grozodejstev.

BELGRAD 25. (Kor.) Uradno se poroča: Semkaj je prispeala mednarodna komisija za preiskovanje t. sv. balkanskih grozodejstev. Srbska vlada je izjavila, da se mora član komisije, profesor Miljukov iz Petrograda, radi svojega očitnega sovražstva proti Srbiji in proti srbskemu narodu, izkjučiti iz komisije. Ker pa so se vsi ostali člani komisije izjavile solidarne z Miljukovom, dočim ga Srbija noče priznati za razsodnika, Srbija te komisije ne bo priznala.

Izpuščeni grški vjetniki. SOFIJA 25. (Kor.) 43 Orkov, med temi 14 iz Ksantija in 29 iz Kavale, s kavalskimi škofom vred, ki so bili pri izbruhu druge balkanske vojne osumljeni vohunstva, aretirani in odpeljani na Bolgarsko, bodo tako izpuščeni in odposlani v domovino.

Nova rumunsko-bolgarska meja. BUKAREŠT, 25. (Kor.) „Agence Telegraphique Roumaine“ poroča: Danes se je vršila prva seja mešane bolgarsko-rumunske komisije, ki ima določiti novo mejo med obema državama.

Važne konference grofa Berchtolda.

DUNAJ 25. (Izv.) Italijanski poslanik, vojvoda Avarna, je danes popoldne konferiral z grofom Berchtoldom. V tujaknjih informiranih krogih se pripisuje konferenci velika politična važnost, ker se je ba je predvsem razpravljalo o regulaciji albanskih mej. Popoldne je konferiral grof Berchtold s turškimi poslanikom Hussein Hilmi pašo.

Poslanik Giers pri cesarju.

ISCHL 25. (Izv.) Semkaj je prispeel ruski poslanik na dunajskem dvoru, p. Giers in bo sprejel jutri od cesarja v posebi avdienci. Govori se, da bo to obešen poslovilna avdienca, ker bo Giers v najkrajšem času odpošilcan in stopi na njegovo mesto doseđanji ruski zastopnik v Bukarešti, poslanik Šebeko.

Minister Heinold v Ischlu.

ISCHL 25. (Izv.) Semkaj je prispeel semkaj notranji minister baron Heinold, ki bo sprejet od cesarja v avdienci.

Zdravstveno stanje komisarja barona Škerleca.

BUDIMPEŠTA 25. (Kor.) Danes je bil o zdravstvenem stanju kraljevega komisarja Škerleca izdan sledeči buletin: Kraljevski komisar je prespal noč mirno. Toplota je znašala zjutraj 37°, žila bije redno. Splošen položaj ugoden.

Pogreb podadmirala grofa Lanjusa.

PULA 25. (Kor.) Danes popoldne se je vršil pogreb nesrečnega podadmirala, grofa Lanjusa. Pogreba se je udeležila vsa garnizija in velikanske množice prebivalstva. Cesar, prestolonaslednik in nemški cesar so postali svoje zastopnike.

K nesreči v Pull.

DUNAJ 25. (Kor.) „Militärische Rundschau“ poroča: Povodom strašne nesreče v Pull, so postali sožalne brzojavko še sledeči dostojanstveniki: ministrski predsednik grof Tisza, dunajski župan dr. Weisskirchner, šef generalnega štaba Konrad pl. Hötendörf, FML. Schemua, armadna nadzornika Brudermann in Schödler, skupni finančni minister Bilinski, finančni minister Zaleski, ameriški vojaški ataše in predsedstvo pomorske oblasti v Trstu.

Volilna reforma za češki deželni zbor.

PRAGA 25. (Izv.) Vodstvo češke socialne demokracije je stopilo v zvezo z vodstvom nemške socialne demokracije, da se doseže enotno postopanje vseh socialistov v vprašanju volilne reforme.

General Caneva v avdienci pri cesarju.

ISCHL 25. (Izv.) General Caneva je o svoji včerajšnji avdienci pri cesarju izjavil: „Cesar je bil nenavadno prijazen in me je z italijanskim nagovorom naravnost presenetil. Cesar popolnoma obvladuje jezik moje do govine. Zanimal se je zlasti za tripolitijsko vojno in me je povpraševal o posameznih epizodah. Velik vtis je napravila name telesna krepost in svežost pri tako veliki starosti.“ — Avdienca je trajala 40 minut.

† Državni poslanec Josip Lang.

DUNAJ 25. (Kor.) „Reichspost“ poroča iz Lince: Tu je umrl včeraj v 47. letu svoje starosti, državni poslanec, poddekan Josip Lang. Zastopal je osmi državno-zbornski volilni okraj v Zgornji Avstriji.

Mandlov zrakovlov zgorol v Ljubljani.

GRADEC 25. (Kor.) Po privatnih poročilih, ki so došla semkaj iz Ljubljane, je zrakovlov, s katerim sta hotela poročnik

Mandi in nadporočnik pl. Florheim, danes popoldne nadaljevati svoj polt v Gorico, vsled nekih nezgod de oma zgorol.

Macedonska deputacija na Dunaju.

DUNAJ, 25. (Kor.) Tujak se mudeče odposlansvo macedonskih organizacij, je danes popoldne sprejel v zunanjem ministrstvu sekcijiški šef baron Macchio, kateremu je izročila deputacija memorandum, v katerem so formulirane želje in pritižbe macedoncev. Baron Macchio je obljubil, da izroči memorandum grofu Berchtoldu.

Generalni konzul v Skadru prispel ra Dunaj.

DUNAJ, 25. (Kor.) Avstrijski generalni konzul v Skadru, major Zampauer, je prispeel danes semkaj iz Skadra.

Cesar na lovu.

ISCHL 25. (Kor.) Cesar je odšel klub slabemu deževnemu vremenu na lov. Pokazalo se je pa le nekaj manjših jelenov, na katere pa cesar ni hotel streljati. Ker napovedanega velikega jelena ni bilo, se je cesar kmalu vrnil v Ischl.

Kolera v Bosni.

SARAJEVO 25. (Kor.) V Gornjem Drmavcu se je pripetel smiten slučaj kolere; v Brčki je zopet nov slučaj kolere, v Donji Skakavi dva smrtna slučaja, v Gornji Skakavi en nov slučaj in v Bjeli en smiten slučaj. — V okraju Tuzla so vse šole zaprte.

Ruski veliki manevri.

PETROGRAD 25. (Kor.) Po zaključku velikih manevrov se je vršil danes dopoldne v Krasnojem Selu zajuterk, katerega se je udeležila tudi francoska vojaška misija. Zvečer se je vršil poslovilni dner, pri katerem je vojni minister Suhomihin razdravil francoski armadi in republikli. V svojem odgovoru je general Joffre v imenu francoske vojaške misije izjavil, da se je pri manevrih prepričal, kako velika dela se vrše v ruski armadi. Francoska misija se bo vrnila v domovino trdno prepričana o veliki vrednosti ruske armade in ruskih poveljnikov. — General Joffre je dvigal kozarec na združenje vseh vojsk in narodov.

Neurje.

VELIKA KANIŽA 25. (Kor.) V nedeljo popoldne je v komitatu Zala razsajala strašna nevihta. Vsled silnega vodolja so potokli narastli v hudournike in napravili ogromno škodo. Valovi so odnesli s seboj več hiš, konj, prešičev in ovac. Železniški nasp je izpodkopan, tako da so morali železniški promet ustaviti.

MADRID 25. (Kor.) Iz Lezide se poroča: Tekom včerajšnje nevihte je udarila strela v neko privatno smodnišnico. Nastala je eksplozija, pri čemer je bila ena oseba ubita, 35 težko ozlroma lahko ranjenih. Škoda je velika.

BUDIMPEŠTA 25. (Kor.) Iz Bistrice ob Vagu prihajajo neprestano obupno poročila o škodi, ki jo je napravilo neprestano deževje. V občini Osztovi so nalivi zmajali most. Ko so se prebivalci pred nalivi hoteli rešiti v cerkev, se je most podrl.

Slovenci! Slovenke!

Prvega oktobra poteče 50 let, kar je prvi Sokol na slovanskem jugu razprostril svoja junaška krila nad belo Ljubljano.

Odveč bi bilo poudarjati, kakega pomena je Sokolstvo za naš mali slovenski narod, odveč bi bilo poudarjati, koliko da je v tej dobi slovensko Sokolstvo storilo za Slovenstvo. Zlasti v zadnjem desetletju se je Sokolstvo začelo močno razvijati, njegovo delo se množil, pa tudi čimdalje bolj pogloblja. Intenzivno notranje delo, kakor tudi vnanji nastopi pa zahtevajo izdatnih gmotnih sredstev. Slovenski Sokolski Zvezd naraščajo od dne do dne večji stroški — od včlanjenih društev, ki jim člani večinoma niso premožni, pa ne more zahtevati takih organizacijskih prispevkov, da bi krili vse izdatke Zveze.

V bližnjem času nas čakajo velike naloge! Zlasti pa bosta zahtevala velikih sredstev III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani, prevažna ta prireditve ter mednarodna telovadna tekma v Parizu, ki r bo našim sokolskim borcem braniti sijajno mesto, pridobjeno na prejšnjih tekmah evropske mednarodne telovadne Zveze.

Slovenci! Slovenke! Prvič po preteku polstoletja se slovenski Sokol sam obrača do vas za posebne prispevke.

Dne 14. septembra 1913. priredi Slovenska Sokolska Zveza po vsem Slovanskem cvetlični dan. Segajte marljivo po cvetkah, ki jih bodo razpečavale slovenske Sokolice, žrtvujte, kolikor morete, da pripomorete Sokolu, lažje vršiti prevažno nalogo sokolsko. Na zdari! Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze.

Domače vesti.

In kaj sedaj? Po mestu se govori, da imajo tuji podaniki, ki vsled namestništvene odloka izgube službe pri tržaški občini, cel milijon — predumov?!

Nam se sicer zdi, da so te govorice neresnične, ker občinska uprava ne sme dajati, ali bi vsaj ne smela uradništvu, ki je v naprej plačano, dajati predumov.

Morda pa se omenjene govorice nanašajo na razue dolgove, ki jih imajo tuji državljanji, uslužbeni pri tržaški občini, pri raznih denarnih zavodih?

Vsekako pričakujemo, da mestna uprava pomiri občinarje, ter prekliche tu omenjeno govorico. — Razume pa se, da je ta govorica razširjena med vsem prebivalstvom in mi smo bili opozorjeni na to po Tržačanih italijanske narodnosti, ker so v javnosti razpravljali o tem.

Davkoplačevalec.

Leto 1913 v laškem kulturnem napredku. Srce me boli, kadarkoli se vozim s parnikom iz Trsta v Koper in nazaj. Vsakokrat moram biti priča žalitvam, ki jih morajo prenašati naše res potrpežljive okoličanske ženske; nekateri uslužbeni parobrodne družstva si dovoljujejo absolutno nedopustne manire, ki žalijo ne samo osebni ponos dotičnih žensk, ampak tudi čut sramotljivosti vsakega dostojnega sopotnika. Ti nesramneži si dovoljujejo predvsem nespodobna dotikanja, in kadarkoli se kaka ženska — tresoč se v strahu pred njihovimi predznamenji napadi — upre, tedaj sledi: „ščava, vaka, tu mare put...“ viljaka, šenca krecanca itd. (vseh izrazov ne morem pomniti, ker mi to z ozirom na sl. uredništvo in cenj. čitatelje res ni mogoče). V nebo vpije slušča, ko se je nekoč vozil moj prijatelj z istim parnikom omenjenega družstva. Ponavljaj se je istotako gornji prizor, prizadeval je ravno njegovo svakinjo, kateri je on kristni boter njenega otroka. Ker mu je bilo končno vendarle preveč, se je uprl — a glej sršena! „Košla la že anka lej un ščavo kome ela“! Revež je moral molčati, ker taki nesramnosti ne bi bil kos. Njegova „Edinost“, ki jo je položil na jermas svoje svakinje, je itak sfrčala v morje, in ni hotel se izpostavljati nadaljnim žalitvam. Odločil se je, da se pritoži pri ravnateljstvu parobrodne družbe, a odvrdni sem ga od tega jaz, prepričan, da bi ne dosegel ničesar, ampak da bi pretrpel kvečjemu še nadaljnja zasramovanja svojega narodnega čuvstva. Omenjam to javno, želeč, naj bi se za stvar potegnili kak merodajni faktor; gotovo mu bo hvaležna vsa koprška okolica!

Toda v Kopru samem dosega nesramnost iz leta 1913. Že svoj najskrajnejši vrhunec:

Kulturoznosci so si zložili melodilo: „čičo“. To besedico žvižgajo za vsakim, ki je tako predren, da govori, kakor ga je slovenska mati učila. Kakor vedno, sem bil tudi v soboto, dne 23. t. m., tako predren, da sem govoril s svojim bratom tako, kakor me on zamore razumeti. Izprehajal sem se po mestu, in z bratom sva razpravljala o različnih stvareh seveda v slovensčini — Protli nama prideta dva „onipotenti organa del „Club Libertas“ — in zažvižgata: „čičo, čičo“. Utopljena v svoj razgovor, se nisva zmenila za to žalitev, le mehanično, še sedaj ne vem, zakaj in kako, sem ponovil žvižg „čičo“, seveda natih, da nisem metil že nočnega miru. Možakarja se obrneta, in kreneta za nama ter naju začneta zmerjati s „ščavi, ščavi porki, čičo, viljako, porka la tu mare ki te ga tato“. (več ne morem ponavljati). V svesti si svojega narodnega ponosa, sva dala roke križem in šla mirno dalje; to ju je menda „izzivalo“ — žalitive so se ponavljale, pričela sta groziti, in zato sva jo mahnila pred policijsko poslopje, kjer sva sedla na pripravljene kamenite stolice. Toda tu je dosegla laška nesramnost svoj vrhunec. Skočila sta proti meni, mi pretilla z dvignjenimi pestmi, dotikala se s pestmi celó mojega obraza. Obdržal sem hladnokrvnost, ostal kljub res že nevarnemu položaju miren; slučajno sta prišla dva delavca Slovence, katerih sta se menda nekoliko ustrašila ona moreta; četudi sta mi še nadalje grozila, sta se vendar oddaljila. Tako imam pa še dve pričji, ki mi pomagata, da nastopim nadaljne korake in se zavarujem proti — napredku laške kulture mesta v letu 1013. v Kopru.

Pozivam tem potom vse rojake, naj store isto, da vsaj sodnijskim potem dosežemo pravico, da bomo lahko govorili tako, kakor znamo!

Anton Vovk.

Ščavi iz — Cerovelj. Predsinočnjim je med vožnjo iz Vižovelj pri Sealjano do Nabrežine v vlaku, ki odhaja od tam ob 10-15, prišlo do hrupnih scen, ki jih je s svojo predrznostjo izzval neki človek, o katerem smo pozneje doznali, da se piše za Benedikta Legiša, da je doma iz Cerovelj pri Devlau, torej iz slovenske vasi, in da je uslužbenec zavoda nočnih ključarjev v Trstu. In sicer da je njegovo službeno mesto nekje v Lloydovem hangarju v svaobodni luki.

Ker je bilo v vagonu največ meščansko obledenih potnikov, je sodil gotovo, da to morejo biti le Italijani, ki se jim še posebno prikupi, če začne psovati s porchi di ščavi proti — svojim najbližjim rojakom. Ali z mesta je dobil pouk, kako se je to pot zmotil. Vsi potniki so skočili pokonci v skrajni razjarjenosti, da je mož preživel trenutke, ki si jih gotovo zapomni. Padali so vanj od vseh strani naslovi, kakoršnji so pač edino primerni za takega-le žalica. V tej hudi uri je začel — govoriti neresnico. Prisezal je, da s ščavi je menil one, ki so — v Gradlški zaprti. Seveda mu ni nikdo verjel tega, marveč je to zoperno nemožko zavijanje še bolj razsrdilo slovenske potnike. Na postaji nabrežinski pa smo se šele uverili, kako mu je predlo. Čim se je vlak ustavil, je kar lomstil iz vagona. Potniki pa so pošiljali za njim še celo kopo — poklonov.

Kako pa bi mu bilo šele, da je bilo v vagonu par maših s trdimi pestmi in vročo krvjo! Ne bi mu bili padali na glavo samo zasluženi naslovi... Potem pa bi bili gotovo čitali v „Piccolu“, kako so Slovenci surove napadli mirnega in nedolžnega Italijana!

Da — pripomniti moramo še, da je potem, ko je videl, s kom ima opraviti, govoril lepo slovenski, a je tudi pri tem zagrešil zopet grdo žalitev, češ, da ga je njegova nevedna mati naučila samo en jezik, on pa da se je priučil še dvema in zato da spoštuje vse jezike, ne pa, kakor slovenski narodnjaki, ki sovražijo Italijane, nakar mu je zaklicala neka gospa ob splošnem pritjevanju: samo svojega lastnega naroda ne spoštujete!!

Svoj slavni nastop je zaključil z vsklikom: Evila il socialismo internazionale! To pa bo menda le socializem renegatov iz Cerovelj! Efekt pa je bil tudi velikanski: vsi so se — smejali.

Naših telefoničnih zvez je že do grisa sito vse naše trgovstvo, ki prihaja bolj in bolj do prepričanja, da je naročnina na telefon več ali manje — zavržena. V dokaz o desolantnosti teh razmer služi n. pr. dejstvo, da je namreč takajšnji trgovec Mihelič (tel. št. 25-92) dne 23. avgusta ob 10. uri predpoldne klical Reko in da je minola 12 ura, ne da bi bil priklical. Torej predpoldne sploh ni mogel govoriti. Ob takih razmerah bi skoro kazalo, kar osebno hiteti na Reko, ker telefon je v resnici skoro brezpomemben. Čujemo tudi, da se je omenjeni trgovec obrnil tudi na trgovsko zbornico.

Pritožbe radi naše telefonske mizerije se že tako množe, da se kar že čudimo, kako da se gospodje na poštem in brzojavnem ravnateljstvu še ne — stramujejo.

Botaniška znamenitost. Iz Portorose smo prešli: Tu je videti v parku Palace kur hotelu botaniško znamenitost: cvete namreč sedaj orjaška agava nenavadne lepote. Še pred letom dni smo začeli posvečati več pozornosti tej rastlini, ki je visoka tri metre, a teži 1300 kg ter smo jo z velikimi težavami presadili tja, kjer je sedaj, pred krasno in sijajno vežo hotela. Ker je zdravilščo Portorose zavarovano po vrsti visokih gor proti vsem zimskim mrzlim viharjem burje, zato je klima jako blaga ter je zato zelo pospeševala rast te agave, vsled česar se tako hitro razvija cvet. Kakih 10 m visoko cvetno steblo z rmenozelenim cvetjem, izumira po dozorenju datelju podobnega sadu, a poganja iz korenin mnogoštevilne mladike, ki služijo za množenje.

Toda, vzlic vsemu ugodnemu podneblju, prihajajo tu te rastline še le po 50—60 letih do cvetja, radi česar je vsem prijateljem narave jako priporočati, naj si ogledajo ta redko-lepi eksemplar. Saj prihajajo tudi iz vse okolice ljudje, da vidijo to interesantno rastlino.

Fotografije se napravljajo v času od 6 do 8 dni.

V XX. stoletju, v naši moderni, socialni dobi, ki vendar ne pozna več onih razlik med stanovji, kakor so viadala v dobi ljudskega robstva, se zdi skoraj neverjetno, da se nahajajo ljudje, ki hočejo še v tej dobi, ko človek edino toliko velja, kolikor zna, kvečjemu le še, kolikor plača, če upoštevamo tako silno se razkoračivši materijalizem, imponirati edino le s svojim — naslovom. Nikdar nismo omaloževali akademične izobrazbe in akademičnih izobražencev, prav po oni, kakor smo rekli, da človek toliko velja, kolikor zna, toda nikdar pa nam tudi ne bo imponiralo bahanje, najmanj pa bahanje z naslovi, združeno s preziranjem tistih, ki nimajo teh naslovov. Če je morda kedaj v nekih krogih veljalo, da se človek začinja šele pri baronu, kaže dotičnik, ki misli danes, v modernem XX. stoletju, da se človek začinja šele pri doktorju, da pač nima v sebi niti trohice socialnega čuta in da mu je resnično demokratstvo prava španska vas. Da ni samo akademična izobrazba nekak dokument za vrednost človeka, naj navedeno sledeči citat, ki nam ga je doposlal očitčen slovenski rodoljub z ozirom na tozadevno našo polemiko z ljubljanskim „Dnevom“.

„A-B-C des Kaufmanns“, odlična trgovska revija, piše v svoji 8. številki t. i. tako-le:

„Akademično izobrazbo ima po neki statistiki od 8602 znamenitih ljudi 20. stoletja le 12%, od velikih finančnikov le 18%. To dokazuje, da imata samolobrazba in šola življenja več vpliva na uspeh kot pa akademična izobrazba.“

Ta citat prav posebej priporočamo tistemu ljubljanskemu gospodu, ki je s svoje „akademske stopinje“ doil tako lahkotniševno žalil vse svoje časnikarske tovariše, a do

danes še ni našel besed, da bi preklical svojo žalitev.

Starši pozor! V sobotni „Edinosti“ sem čital uvaževanja vreden spis o važnosti meščanskih šol za praktično življenje. Pri tem mi je prišlo na misel, v kaki zadregi so oni starši v naši okolici, ki želi posvetiti svoje otroke učiteljskemu stanju. Mislijo še vedno, da mora otrok znati Bog ve koliko nemščine, kakor tedaj, ko smo imeli v Kopru skoro povsem nemško učiteljske. Zato se degaja, da pošiljajo dečke v šolo — v daljno Kočevje, kjer se ne nauče drugega, nego neko čudno mešanico, ki ni nobenemu jeziku podobna. Da se izognete nepotrebnim stroškom in preskrbite za svoje otroke najboljšo predizobrazbo za učiteljske, svetujem vam, da jih imate doma, dokler ne dovrše ljudske šole. Skrbite, da se bodo marljivo učili in, če možno, preskrbite jim privatno nekaj pouka v nemščini; zadostuje, ako dobro predelajo Schreiner-Bezjakovo I. vadnico. Potem pa jih pošljete v pripravnico za učiteljske v Tolmin. Tam se je šolalo že mnogo učencev iz naše okolice, ki so prav dobro napredovali; nekateri izmed njih so sedaj prvi odličnjaki na učiteljsku. Jaz sem bil sam gojenec pripravnice v Tolminu in vam morem zavod toplo priporočati. Kraj je krasen, stanovanja zdrava in ne predraga. Gosp. voditelj gre staršem in učencem zelo na roko ter sprejema dečke tudi že s 13 letom (oz. 12^{1/2}) da more kateri 2 leti obiskovati zavod, če nima doma prilike za šolanje. Zelo priporočljivo pa je, da pošljete otroka 1 leto poprej v našo pripravnico, za srednje šole v Trstu. Srednje šole so prenapolnjene, zato ne kaže siliti vanje onim, ki nameravajo potem na učiteljske. Gori omenjena predizobrazba je cenejša in — boljša. Učitelj iz okolice.

Zavarovalnica proti nezgodam v Trstu ali tožba ravnatelja Colcuca (ne Colenca) proti g. Fr. Ks. Staretu. Prejeli smo: Ne malo sem se začudil, ko sem doznal iz slovenskih listov, da zavarovalnica proti nezgodam, po svojem ravnatelju g. Colcuca in g. predsedniku vitezu Zahonyu, toži g. Stareta radi stvari, ki so znane vsakemu našemu delavcu — samo g. ravnatelj in predsednik tega zavoda menda ne. Bog obvaruj, da bi jaz kaj rekel proti temu dvema gospodoma! Vredna sta vse časti. Posil bi jih pa, da vprašata malo zdravstva te zavarovalnice, kako postopa z ljudmi, ki slučajno ne umejo blaženega jezika, pa jima — ako bi govoril resnico — pove, na kakšen nelep način postopa z njimi.

Znani so mi slučajji iz moje 14 letne prakse, da se je ljudi odpravljalo na način, da so še polni straha in trepeta prihajali k meni pritoževati se, a da vse zadnje le niso nič dobili ali pa prav malenkostno podporo, ko so bili med tem ljudje italijanske narodnosti najbolj posluženi. Znan mi je slučaj, ko se je sin, edinec, ki je hranil mater starico, ubil na delu, pa mati ni dobila niti za pogrebni strošek, ki še danas ni plačan. In še mnogo takih slučajev, ki jih obelodanim, če bo potreba.

Torej, gospod ravnatelj in gospod predsednik, le se ne preveč prenaigli s tožbami, ker krivica, za katero morča vidva ne vesta, je le na strani zavarovalnice, vsaj kar se tiče nekorektnega postopanja proti delavcem in podjetnikom-članom te zavarovalnice. Ker sem sam uradnik in stem nekaj kolega, mi ne prihaja na misel, da bi delal proti vama, a na stvari mi je ležeče toliko, ker jo dobro poznam, da pač zavarovalnica v ti aferi ne bo ta „dolgega“ vlekla. Toraj pamet in malo premišljenosti, dokler je še čas!

A. V.

Obletnica blagoslovljenja zastave „Del. podjornega društva“ se je izvršila minole nedelje na dostojen način, odgovarjajoč častnim tradicijam te naše delavske organizacije. Udeležba je bila velika, a onih, ki so jih italijanski listi pozivali, naj ob tej priliki store svojo meščansko dožnost, z drugimi besedami: naj motijo slavnost z dejanskimi napadi — jih ni bilo. Le en žvižg je bilo čuti v ulici Caserma, umeje

se, da iz varnega zavetja, kakor to že običujejo — junaki.

Lepemu sprevodu je načeloval mnogoletni zaslužni predsednik društva, g. prof. Matko Mandić v spremstvu odbornikov in odbornic. Na čelu je bila godba, a za njo je ponosno vihrała društvena zastava. Sv. maše v cerkvi sv. Antona novega se je udeležila velika množica. Cerkveno slavnost je poveličevalo lepo petje na koro.

Na povratku iz cerkve je bila množica še veliko večja. Ulice so bile vse polne občinstva, a tudi z okeo so ljudje prisostvovali lepemu prizoru. Sprevod se je ustavil pred društvenimi prostori v ulici Galati, od koder so ob sviranju našega „Napreja“ in viharnimi živlo-klici odnesli zastavo v društvene prostore. Narodni delavci! Ohranite ta ponos na svoj prapor in to ljebezen do svojega društva dobrotnika, da se boste kakor doslej, tudi v bodoče, prav pristrčno veselili tega svojega društvenega praznika.

Južna železnica namerava odpraviti prehod pri 564.352 km na progi Dunaj-Trst ob meji katastralnih občin Nabrežina in Sv. Križ. Dotični načrt, ki ga je odobrilo c. kr. železniško ministrtvo, je v uradu c. kr. namestništvenega svetnika, ul. Caserma 7, 2. nadstropje vrata 17, 8 dni, začeti z dnem 27. t. m. razpoložen občinstvu v pregled in je interesantno prosto podati proti načrtu svoje ugovore pisмено ali ustmeno v istem roku pri tem uradu.

O odmerjanju prispevkov po delavski zavarovalnici proti nezgodam v Trstu. V dopisu pod tem naslovom se je vročila neljuba pogreška, ki jo s tem popravljamo. Stavok: To bi bilo na leto 108 dni, za kateri čas so od njega dobili kakor mezdo znesek K 108 86, se mora glasiti: za kateri čas so dobili kakor mezdo znesek K 3240, od katere vsote plača zavarovalnici po 3-36 %, t. j. znesek K 108 86.

Umor pri Sv. Jakobu.

O tem strahovitem činu, ki je pretresel ves šentjakobski okraj, naj dodamo danes še nekoliko podrobnosti.

Ražem je stanoval s svojo ženo v ulici della Guardia št. 29, kjer sta imela v najemu sobo in kuhinjo. Ražmova žena Zoe, ki je bila, kakor rečeno, strežnica v mestni bolnišnici, pa je imela posebej še drugo stanovanje v najemu in sicer v hiši neke Marje Vuškovičeve v ulici del Ponte št. 6. V tem stanovanju je sprejemala svoje ljubimce Zadjni, ki ga je osrečevala s svojo zakonolomno ljubeznijo, je bil kakor smo tudi že poročali, kapitan nekega parnika Tripkovičeve parobrodne družbe „Titana“, neki C. Kedar ni imela službe v bolnišnici, je Ražmova žena prenočevala s svojim ljubimcem v tem stanovanju. Službo strežnice v mestni bolnišnici je opravljala kakih 20 mesecev.

Ražem je svoje grozno dejanje izvršil v pijanosti. Kakor smo že rekli, je hotel ogrditi svojo ženo, o katere nezvestobi je bil prepričan, s karbolno kislino, ki jo je nalašč kupil v ta namen. Hotel pa si je v ta namen napil poguma in zato je tisti večer precej pil. Že tedaj, ko je prišel v kavarno Tommaso, odkoder je videl prihajati svojo ženo z njenim ljubimcem, je bil nekoliko napit. Poslovodja kavarne je namreč opazil, da se je nekoliko zaletaval, ko je odhajal iz kavarne. Ražem sam pa je izpovedal, da se je pozneje sešel z nekim svojim tovarišem, Karlom Simoničem, s katerim sta šla v neko gostilno na Barrieri, kjer sta izpila nekaj piva, potem pa še v dve kavarari, kjer je Ražem izpil kakih deset kozarčkov žganja. Simonič je bil z Ražmom skupaj v kavarari nekako do ene ponoči, potem sta pa odšla vsak na svoj dom. Simonič je bil tudi tisti, ki je opozoril Ražma na to, da njegova žena zahaja v kavarno Tommaso z nekim drugim moškim.

Ražem je odšel nato domov in je bil gotovo po toliki pijanosti, kolikor jo je izpil, vsaj kolikor toliko omamljen. Kakor je sam izpovedal, je imel najprej namen, da bi bi,

Zakaj naj se uporabljajo samo Osramove svetiljke z vlečeno svetilno žico?

1. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico imajo nezlomljivo svetilno žico.
2. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico prihranijo 70% toka.
3. „Osramove“ svetiljke z vlečeno svetilno žico dajo briljantno, čisto belo luč.

Vsaka pristna „Osramova“ svetiljka z vlečeno svetilno žico mora imeti na stekleni krogli vjedkan napis „Osram“. Kdor skrbno pazi na to, se obvaruje izdelkov, ki nimajo nič opraviti z „Osramom“.

Glavna zaloga za Trst, Gorico, Primorsko in Dalmacijo: R. Ditmar, bratje Brüner d. d. Dunaj, Trst, Piazza del Ponterosso števil. 1.

ogrđil svojo ženo, če bi jo bil našel s kakim drugim v družbi, s karbolno kiselino, ki jo je kupil v ta namen. Hotel jej jo je zagati v lice. Ni pa storil tega na ulici, temveč je kiselino prinesel s seboj domov in jo je izlil v neko škodelico na omari, kjer so jo tudi našli policijski organi, ki so prišli preiskovat v njegovo stanovanje. Pripravil pa si je tudi robec, ki ga je potem mislil namočiti v kiselino, da bi bil potem žnjim potegnul ženi po licu in jo tako ožgal. Bil pa je toliko pijan, da mu je ta misel pozneje popolnoma izginila iz glave. Zato pa je pograbil potem za poieno in udaril žnjim po glavi žensko, za katero je bil prepričan, da je bila njegova nezvesta žena, potem pa še streljal nanjo.

Ražem je še sedaj tako razburjen vsled grozne zmote in njenih posledic, da le komaj more odgovarjati na stavljenja mu vprašanja.

Ražmova žena, ki je prišla, kakor smo poročali, pozneje sama na policijo, in je bila tudi zaslišana, je sedaj izginila, da je ni mogoče najti nikjer. Ljudje mislijo, da se je odpeljala k svojim domačim v Buje. Ražmova dva otroka, ki sta bila na rejli pri Bizjakovi, materi nesrečne žrtve Ražmovkinega vlačugarstva, je vzela s seboj v Piran ona Ana Maraspinova, Ražmovkina sorodnica, ki je bila navzoča tedaj v sobi, ko je Ražem storil svoj grozni čin.

Pogreb Emilije Bizjakove se bo vršil danes v torek, popoldne ob 4 iz mrtvašnice pri Sv. Justu, kjer sta večeraj dopoldne sodna zdravniška izvedenca dr. Xydias in dr. Saunig raztelešila truplo nesrečne umorjenke. Truplo leži na mrtvaškem odru v omenjeni mrtvašnici, kamor ga prihajajo klopiti velike množice občinstva.

Tržaška mala kronika.

Trst, 25. avgusta.

Zaradi goljufije. Aretiran je bil na ukaz sodišča 27letni trgovec Ernest Salta, iz Villa Grazie na Siciliji, stanujoč v Trstu ul. Gatteri št. 31, ker je osleparil nekoga Ernesta Pettinata za 1400 K.

Tatvine. Danes dopoldne ob pol 12 je bil na Korzu aretiran 22letni mornar Ivan Torcello, rodom iz Vižinade, ker je siloma ugrabil nekemu Josipu Cesariniju, stanujočemu v ul. Gatteri št. 18, srebrno uro in verižico, vredno 30 K.

— Evharist Bernardis, star 41 let, črkostavec, stanujoč v ul. Barriera vecchia št. 4, je ovadil policiji, da mu je snoči, ko je nekoliko opit zaspal na stopnicah v hiši kjer stanuje, nekdo ukradel iz zepa denarnico s 76 K ter srebrno uro in verižico, vredno 30 K.

Aretiran goljuf. Pred nekaterimi dnevi je neki Džan Kesca, star 30 let, rodom iz Thitepona, bivši poslovođa v hotelu „Fiume“ v Gradežu in hotela „Evropa“ v Reki, dal priobčiti v nekem draždanskem časopisu oglas, s katerim je iskal izvežbanih in poštenih hotelskih blagajničarjev in natakarjev proti mesečni plači 250 K ter prostemu stanovanju in hrani. Zahteval pa je, da mora tisti, ki bi bil sprejet, položiti v roko Keščaju svoto 2000 K kot kavicjo. Ponudbe je bilo treba pošiljati na Palace hotel Excelsior v Trstu. Med drugimi prisilci se je oglasil tudi neki Doué Sartes, ki pa je bil toliko previden, da ni hotel poslati 2000 K, temveč je prej pisal na vodstvo omenjenega hotela, ali se nahaja Kesca v resnici tainak. Ko so mu seveda odgovorili, da Kesca nima ničesar opraviti z vodstvom hotela „Excelsior“, je Sartes ovadil vso stvar policiji, ki je takoj začela polzvedovati po Keščaju in ga je tudi aretirala. Našli so pri njem samo 2 K. Dolžan pa je znatno svoto v hotelu „Moncaisio“, kjer je stanoval, ne da bi bil kaj plačal.

Društvene vesti.

Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje za petek dne 29. t. m. zelo važno odborovo sejo. Vabljene so vsi odborniki, namestniki in celo nadzorstvo. Gre se za jako važno stvar. Odbor.

DAROVI.

— Kolonjski podružnici CMD je daroval gosp. Negode Josip, mestni svetovalec in deželni poslanec 4 K, Tržaška hranilnica in posojil. pa 50 K. Odbor se obema darovateljema najlepše zahvaljuje.

Nar. delavska organizacija.

Godbeni odsek NDO. Jutri, v torek točno ob 7 zvečer jako važna odborova seja v društvenih prostorih NDO pri Sv. Jakobu.

Posredovalnica dela NDO išče nujno enega kleparja.

27. juli je ostal sodrugom okrog „Zarje“ v živem spomlu. Tega dne je namreč objavila NDO v „Edinosti“ bridko resnico, ki jo socijalni demokrati ne morejo preboleti, baš zato ne, ker je bila resnična. Zato niso imeli miru in so od 27. julija pa do 21. avgusta študirali, kaj bi storili. 21. avgusta je namreč prinesla „Zarja“ odgovor na ono notico. Par dni manj, nego mesec dni so jo kovali — baje vse njihove najboljšje kapacitete. Toda pri najboljši volji resnice vendar niso mogli prebrati v nerresnico, čeprav so v lažeh pravi mojstri. To, kar smo napisali dne 27. julija, ostane kakor pribito, in to vkljub temu, da „Zarja“ na tri naše vrstice odgovarja v strahovito dolgih kolonah. Stvar se kaže ravno tako, kakor da bi se sodrug pri „Zarji“ lovili po drevesih s strohnimi vejami. Mi smo jim že pred par dnevi zaklicali, naj nikar ne omagajo, ker bi bila to prevelika škoda za slovensko ljudstvo, marveč naj gredo pogumno svojo pot naprej. Namesto, da „Zarja“ tako stoka, naj raje obudi svoje politične mrličke k življenju, ker tudi nam je hudo, da jih ne moremo več občudovati. Naj bi že skoraj napolnil dan vstajenja „regent — duha“! Zopet bi začelo ono veselo življenje, ki nas je vse dvigalo in — razveseljevalo.

O Regent, o Regent, kje so one duhovitosti, ki so se nekoč lesketale liki demantov, v „Zarji“? Časi se izpreminjajo, žnjim ljudje, zlasti pa tržaška rubrika „Zarje“. Vsak dan druge reči o NDO, samo da argumentov ni! S tem pa izgublja še tako dolga notica vsako podlgo. Delavstvu se zde „Zarjine“ čenčarije silno smešne, zato ima v Trstu samo 18 čitateljev. Reči osemnajst, to pa vzič temu, da mi nepretrgoma agitiramo zanj v „Edinosti“. Ker, kakor usmiljeni ljudje pač tudi socijalnim demokratom ne moremo želeli nič slabega.

Da se jim pa tako žalostno godi, da na njihove organizacije, časopise itd. slovenski delavci gledajo prav pomilovalno in s posmehom, temu so sami krivi. Čemu postopajo tako? Socijalna demokracija je izgubila pri slovenskem delavstvu ves ugled. Slovensko delavstvo je že tako pametno, da ve, kaj je prav in kaj ne, zato se pridružuje narodnim strokovnim organizacijam. In to je edino prava pot.

Vesti iz Goriške.

Biljana. V nedeljo, dne 31. t. m. se bo vršila napovedana slavnost v proslavo 25-letnice briske podružnice CMD, pri kateri bo sodelovalo več pevskih društev. Na sporedu bo slavnostni govor, petje, deklamacija, godba, šaljivo srečkanje in šaljiva pošta.

Mislimo da bi bilo odveč še posebej poudarjati biag namo te podružnice. Sleheraj rodoljub se ta dan požuri do Biljane, da tako da mai dar — domu na oltar. So sebo naj ne bode Brica, ki bi gmotno ne sodeloval pri tej izredni slavnosti. Po končanem burnem političnem boju združimo se in svidimo se tam, kjer je delo za obrambo našega zatiranega naroda, da podlga ne bodemo tulčevali peti. Na svidenje torej!

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici priredi v nedeljo, dne 7. septembra t. l. na obširnem prostoru „Batjei“, Tržaška ulica, veselico. Ob 3:30 popoldne se vprizorita igri „Srčna dama“ in „Popolna žena“ v enem dejanju. Sodeloval bo pevski odsek „Sokola“ iz Podgore. Med igro bo svirala sokolska godba iz Prvačine. Vstopnina k veselici 40 vin. Sedeži 60 vin. in 30 vin.

Vesti iz Istre.

Pevskim in drugim društvom v znanje in uvaževanje! Bralno in pevsko društvo „Obmejna straža“ v Sirmarju (Zavlj) bo obhajalo prihodnji mesec 14. septembra prvo obletnico svojega obstanka! Kaj so bile Zavlje do sedaj v narodnem pogledu — tega ni treba posebej povdarjati! Vendar upamo, da resno delo, ki se ga je lotilo gori omenjeno društvo, prinese tudi našemu žveljskemu obmorskemu obrž u boljšo bodočnost!

Izurjeno

kontoristinjo

veščo slovenskega in nemškega jezika ter strojepisja, sprejme tvrdka Josip Sirk v Trstu, ulica Carradori št. 10. — Prednost imajo one, ki so zmožne hrvatskega jezika. Plača po dogovoru. Vstop 1. septembra.

POHISTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gospoda dr. A. DRUMEFF-a v Plevni.
Gosp. J. SERRAVALLO Trst.
V odgovor na Vaše vprašanje meseca maja 1912, Vam prav rad poročam, da sem rabil Vaš znani izdelek Železnato Kina-Vino Serravallo prav rad in večkrat ravno tako v moji privatni praksi, kakor tudi v moji družini, ker on mi je služil v navedenih slučajih kar najbolje in predvsem radi prjetnega okusa, vsled česar ga vživojmo bolniki, kakor tudi otroci prav radi.
Dr. A. DRUMEFF.

Restavracija „Alla bella Trieste“
(Karel in Veronika Tusehak)
ulica Molin grande št. 4 (Ljudski vrt).
Vedno mrzla in topla jedila. — Dobri obedi in večerje. — Dunajska kuhinja. — Izborna štajerska, istrska vina, teran. — Razna vina v steklenicah. — Prvovrstno puntigamsko pivo iz soda. — Zmerne cene. Skrbna postrežba. — Vsako soboto ob 8 zvečer koncert na citre.

PARNA pralnica, čistilnica na suho ALBIN BOEGAN
barvarnica ulica Farneto šte. 9, Trst.
Ženske, moške in otroške obleke, toalete, uniforme, prevleka pohištva, preproge, kožuho-vina, perje, rokavice itd. itd. se barvajo in čistijo na suh način najnatančneje in najskrbneje po najnižjih cenah v centrali ul. Farneto šte. 9 in tržaških podružnicah ulica dell' Istria št. 12 in ulica Belvedere št. 49 ter v podružnici v Gorici, ulica del Teatro št. 14.

Novosti za pomlad in za poletje!
Moške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje novosti od K 15—48
Dečke obleke iz sukna, kamgarna, zadnje novosti od K 10—32
Otroške obleke od 3 do 12 let od K 3—18
Velika zaloga suknenih hlač od K 4—14
kotoninastih hlač od K 2:20—5
Največja zaloga blaga zadnjih novosti.
Sprejemajo se naročila po meri.
Specialiteta: delavne obleke, srajce
spodnje srajce itd. itd.
Samo v dobro znani trgovini
„Alla città di Trieste“
ulica Giosué Carducci (ex Torrente) št 40

:: NADOMESTILO ::
KAVA KAVA
„PERL“
naravno pečeni čisti bob s finim okusom in jako izdaten v uporabi Kron 1-96 kilogram.
Poštne pošiljke 5 kilogramov po povzetju franko v vsej Avstro-Ogrski.
The Caffee Sur Export
Trst I / 233.

L. CERZON zaloga olja jesiha in mila. Trst, ul. Sette Fontane 12.
Najfineje namizno olje, priporočljivo za one, ki trpe na želodcu. - Steklenica pol litra kron 1-60.

DARUJTE ZA „DIJAŠKO KUHINJO“

Napredek vede!
Najenergичnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom
IORUBIN CASILE
Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s **konfeti Casile**
N. Casile.
Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih čest (silinge), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna sosejja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurse katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tolove itd. — Skatija konfetijev Casile K 4.—
Iorubin Casile, najboljšje protisifilitsko in potviljavajoče kriš silno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, tetisu, vnetju žil, polnim nasdežem, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, sterilnosti, neurasteniji, energičen razkrojivalec urinove kisline itd. — Steklenica Iorubina Casile K 3-50.
Vbriganec Casile zdravi beli tek, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in ispad maternice itd. — Steklenica vbriganca Casile K 3-50.
Kdor želi večjih pojasniti, tiskovna itd. naj nalepi dopis na lekarno Lloyd za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in s vso rezervno. Priznani medicinski izidki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — Zaloga v Trstu: Lekarna Lloyd, V. Orologio 1

Ze 100,000.000 krat
je bilo namočeno perilo s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“. Mislite li, da bi bile gospodinjje tako ne-spametne, da bi rabile vedno zopet „Žensko hvalo“, če bi ne našle pri tem haska? Hasek pa morajo najti, kajti s 12 v za en savoj se prihrani več ur dela, tako cenih delavnih moči se pa ne dobi nikjer.

Ob ustanovitvi našega mladega društva so se nam naši nasprotniki smejali in nas zaničevali. Ali neomajna zvestoba do svojega millega slovenskega naroda nas je držala, da se nismo plašili in da smo se marveč tem tesneje združili v našem društvu! V naši sredini nimamo sicer pravih Italijanov, ali znano je, da je poturica mnogo slabši nego pravi Turčin, — in tem poturicam velja naš boj!

Nadejamo se, da bodo bratska društva upoštevala tozadevnost našega boja za obstanek, ter da nam pomorejo tudi s svojim sodelovanjem.

Slavnost se bo vršila na vrhu Žavej skega griča za cerkvico, 5 minut oddaljeno od postaje! Dasi je več primernih prostorov za slavnost v Žavljah in pri Orehu, vendar se moramo za sedaj zadovoljiti s tem, ker se gospodarji lokalov nočejo pečati „s politiko!“ Mi pa nismo tako kratkovidni in vidimo, kje tiči tista politika, zato pa kličemo: z nami ali proti nam!!

Bratska društva prosimo, da nam pri javilo svoje sodelovanje, kakor tudi naslove pesmi in skladatelja. Naslov: Bralno-pevska društvo „Obmejna straža“, Štmar, Žavle.

Zaupni sestanki „Političnega društva za Slovence in Hrvate v Istri.“ Dne 4. septembra ob 11 predpoldne se bo vršil v Dekaniji v prostorih „Konsumnega društva“ sestanek zaupnikov političnega društva iz sodnega okraja Koper.

Dne 18. (in ne 16.) istega meseca ob 11 predp. pa v Podgradu v „Narodnem domu“ za sodni okraj Podgrad.

Opozorjamo že sedaj zaupnike na te sestanke, za katere dobe še posebej povabila po pošti. Pridejo naj gotovo, da se pogovore o narodnih naših stvareh in polče temelj novemu delu.

S Koprčine. V sredo 20. t. m. sem slučajno prišel do Pobegov. Pred velikim in lepim gospodarskim poslopjem tamošnjega „Kletarstva“ je bilo na obširnem in ukusno obdanim dvorišču zbranih do 70 mož, resnih lic in vedrega čela. Vršil se je tam občni zbor zadruge „Kletarstvo“. Vrli nje predsednik, gosp. Rudolf Pečarič, je spretno vodil zborovanje, a zborovalci so pazno sledili izvajanjem predavateljev. Vladal je tam uzoren red in nehoti sem se razvešill tolikega napredka med našim narodom, zlasti, ko sem pomislil, da naši narodnostni nasprotniki zanikujejo med nami vsak kulturni in gospodarski napredek in bobnajo v svet svojo domišljavo slavo, boječ se, da ti javnost prenašlo ne spoznala njihove gnjilobe in propalosti in dajala prednost slovenskemu napredovanju. Prosil bi slavno vodstvo „Kletarstva pri Pobegih“ da bi občevalo v naši „Edinosti“ vsaj vsakoletni promet in bilanco, pričeniš z računi ravnokar minulega upravnega leta.

Zborovanja se je udeležil tudi gosp. nadučitelj in deželni poslanec Valentič, ki je zborovalce bodril k nadaljnemu in vstrajnemu napredovanju, in se radoval nad tolikim dosedanjim napredkom in uspehom, kar je v prid samim sebi in v ponos vsemu našemu narodu. Veseli ga, da tako uzorno upravljajo zadruge sami domačini, brez pomoči drugih, ki se preradi ponašajo s svojo zmocnosijo in požrtvovalnostjo, v resnici pa ničesar ne store. Vodstvo zadruge je v rokah gosp. Pečariča, ki si ne privoščja počitka, dokler ni vse v najlepšem redu. Z isto vnemo in požrtvovalnostjo vodi tudi ostale zadruge pri Pobegih, katere vse imajo že svoj bogat združni sklad. Govornik je pozival člane zadruge, naj krepko podpirajo to vodstvo — in smoter, ki so si ga nadeli, ne izostane.

Nato se je gosp. predsednik iskreno zahvalil gosp. poslancu za obisk in za vspešnovalni govor ter je izražal svoje zadovoljstvo in priznanje nad dejstvom, da gosp. poslanec ne zamudi nobene prilike, kjer je zbran naš narod in kjer mu je prihajati na roko z umestnimi naveti in navdušenimi besedami za dobro stvar.

Po zborovanju se je razvila prava narodna slavnost. Pridržiilo se je zborovalcem še drugih mož in mladeničev. V hipu je bil zbran pevski zbor in je zapel več naših krasnih pesmi. Godba je nenadoma zasvirala našo himno „Hej Slovani!“ in „Naprej zastava slave!“ ter drugih davorij, vodstvo zadruge pa je postreglo goste z izborno kapljico iz združne kleti. Med petjem in godbo so se vršili navdušeni in navduševalni govori, a navdušenje je prikipelo do vihunca, ko so bivši pevci gosp. poslancu odpeli pod njegovim vodstvom pesem „Slovenec in Hrvat“. Tu so vam krasni glasovi, ki znajo izražati čustva, tu vam vlada splešno razvit posluš! Obžalovati je le, da ni majo svojega spretnega in istotako unetega pevovodje.

Ta dan je vreden, da ga zabeležimo v kroniko napredka na gospodarskem in kulturnem polju na Koprčini. V tem smislu je govoril tudi g. poslanec v svojem poslovilnem govoru. Jaz pa vam kličem, vrli sinovi naše velike Slavije: „Nevstrašno naprej po začrtani poti v čast in ponos našemu narodu in v strah in trepet našim revščljivim narodnostnim nasprotnikom!“

Sosed.

Razne vesti.

Kako znajo na Dunaju zidati. Okrajno sodišče Leopoldstadt I. se je pred enim me-

secem preselilo iz stare, napol podrte hiše, v zgornji Donaustrasse v novo. Ob strani hiše so napravljene celice za kaznjence. Te zapore pa so v vseh petih nadstropjih z zidom popolnoma ločili od okrajnega sodišča, ker je ta nova zgradba pravzaprav določena za davčni urad, novo okr. sodišče bo namreč še le čez dve leti zgrajeno. Ko so hoteli kaznjence prepeljati v nove zapore, so še le zapazili, da ni stopnic. Z zidom so namreč celo peteronadstropni trakt z zapori popolnoma ločili od zunanjega sveta. Seveda jim ni drugega preostajalo, nego da so kaznjence zopet nazaj odvedli v njihova prejšnja bivališča. Potem pa so napravili v kitajski zid v vsakem nadstropju eno luknjo da so mogli tako priti v ta trakt. Pač so brihtni ti Dunajčani!

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Mastno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plaža se takoj tiskalnemu oddelku.

Soba meblirana se odda v ulici Commerciali št. 18, I. nadstr., levo. 1832

Odda se meblirana sobica takoj ali prvega septembra. — Ulica Farneto št. 44 mezzanino 20. 1830

Inteligentna : dobro izurjena stenografijska slovensko-nemškega jezika z večletno prakso želi premeniti službo. Cenjene ponudbe pod šifro „V. B.“ za Inzeratni oddelek Edinosti pod 1829. 1829

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospoška ulica 7. 4444

Iščemo delovodjo

za gradbena dela na železnici

s primernimi študijami in temeljito daljšo prakso pri železniških gradnjah. — VSTOP TAKOJ. —

Ing. J. SKOBERNE in Ing. D. GUSTINČIČ
Trst, Via Nuova 32.

Opravitelnika številka E 687/13/6.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Tržaške posojilnice in hranilnice v Trstu zastopane po g. odvetniku Dru. Jos. Wilfanu v Trstu, bo dne 26. septembra 1913 dopoldne ob 9 uri pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 8 **dražba nepremičnin** in sicer ene stavbe st. p. 113 z njivo v l. z. t. vložka 652 d. o. Nabrežina.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na kron 13:455.

Najmanjši ponudek znaša K 8970:— t. j. 2/3 vrednosti. Pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se odobré kakor popravljeno in listine, ki se tičejo nepremičnin, smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 8 med opravnimi urami.

C. kr. okr. sodnja Komen oddelek I.
dne 20. avgusta 1913.

DOMINCO

Št. 471/13.

Razpis gradnje.

Podpisano županstvo razpisuje s tem **gradnjo kapnice v Podgorju.**

Izvemši dninarskih del, stroškov nadzorstva, odkupnih ter drugih nepredvidjenih stroškov je proračunana skupna svota K 12.870:22. Načrti so v občinskem uradu ob uradnih urah interesentom na ogled.

Pismene ponudbe je vložiti pri podpisnem s 5% varščino najkasneje do 6. sept. 1913 6. ure zvečer.

Podpisano si pridržuje pravico voliti si poljubnega ponudnika ne glede na ev. visokost popusta.

Županstvo Ocizla - Klanec
dne 22. avgusta 1913

Anton Korežec,
župan.

OPVETNIŠKA PISARNA DRA FERDINANDA ČERNETA

se je preselila
v ulico Caserma št. 13, I. nadstr.

MORANA je pripoznano najbolje sredstvo za uničenje stenice in drugega mrčesa. Dobiva se po raznih mirodilnicah in pri zagatelnju Skrinjar, Ferriera 37, I. 1832

Dutovlje. A. ŠIRCA, osmica, teran Ia, urzija jedila. 1827

Mali dvorec v Gorici, letos zidan in še ne rabljen, v lepi mirni legi, oddaljen 10 minut od glavnega trga, se prodaja takoj (tudi proti nračunu). Posebno pripraven je za penzioniste. Pojasnila daje Ivan Millionig, Gorica Casa Rossa 4. 1826

Odda se postelja s hrano ali brez iste pri slovenski družini. Vicolo S. Fortunato 17, II. 1855

HELVETIA

Velika zaloga gramfonov

Trst, — ulica Barriera vecchia 19.

Vedno v zalogi velika izber slovenskih in hratskih plošč od kron 2 50 naprej. Vedno nove plošče najbolje vrste. Gramofoni na obroke.

AGO

Izvršuje edino le

Franjo Cink v Trstu

ulica Cecilia Rittmeyer št. 12.

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno in ceno. — Na zahtevo pride tudi po naročila izven mesta.

Štev. 3.369/13.

Razpis natečaja.

C. kr. Višje državno pravdnštvo razglašja **natečaj za dobavo živil in kurjave za primorsko jetnišnico v Kopru in Gradiški.**

Kakovost, kakor tudi množino tvarin se razvidi iz pogojev dobave, katere stavi Višje državno pravdnštvo na razpolago zanimalcem, kakor tudi obrazce za ponudbe in se jih lahko dvigne v uradnih urah (8.—2.) v sobi št. 4 pisarne imenovane oblasti.

Na zahtevo se jih lahko tudi dopošlje po pošti proti predpošiljati pošt. stroškov. Dobava traja od 1. januarja do 31. decembra 1914.

Vložnine za te ponudbe se ne zahteva. Po predpisih kolekovane (1 K) ponudbe z dotičnimi vzorci naj se dopošljejo zapečatene c. kr. oskrbništvu jetnišnice v Kopru oz. c. kr. vodstvu jetnišnice v Gradiški z napisom: „Ponudba za dobavo živil“ sicer najkasneje do 15. sept. 1913 12. opoldne.

Ponudbam morajo biti priloženi pravilno podpisani pogoji dobave.

Po določenem roku vposlane ali nepravilno sestavljene ponudbe ne pridejo v poštev.

Pridržuje se pravica to dobavo razdeliti.

C. kr. višje državno pravdnštvo.

Trst, dne 18. avgusta 1913.

C. kr. dvoraj svetnik in višji državni pravdnik V. z.

Dr. ZENCOVICH I. r.

IVAN PARENZAN

mesnica.

Dnevno sveže meso, dovoz z železnico. Razpošiljanje na dom po konkurenčnih cenah. — Priporoča se za obilen obisk.

Rojan, S. Marcora 1.

Trst -- kopelj Grljan-Mirammar
Salonski parnik „VOLOSCA“ (za 400 oseb).
Vozni red veljaven od 20. julija 1913 do preklica

Odhodi od pomola Sv. Karla v Trstu.

V tednu: Ob 9 1/4, 2 1/4, in 6 1/4 pop. Povratek iz Grljana: Ob 12 1/4, 5 1/2 in 9 1/4 pop. Ob nedeljah in praznikih: (od pomola Sv. Karla) ob 9 1/4, 11 1/4, 2 1/4, 4 1/4, 6 1/4, in 8 pop. Iz Grljana: Ob 10, 12 1/4, 2 1/4, 3 1/4, 5 1/4, 7 1/4, in 10 pop. *) — Event. voznja, CENE: Voznja tja in nazaj . . . K 1.—, „ „ „ s kopeljo vred . . . 1.—, „ „ „ za otroke . . . 1.—, Samo ena voznja . . . —60, „ „ „ za otroke . . . —30, „ „ „ Za naročnike znižane cene.

Zaloga izdelanih oblek

Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti.

Specijaliteti v veznji. — Izbira volnenega blaga.

NA OBROKE! in proti takojšnjemu plačilu. Cene zmerne.

Adolf Kostoris

Trst, ulica S. Giovanni št. 16, I. nad. zraven „Buffet Autom.“ — Telefon 251, Rim. II.

:: Pozor! Skladišče se nahaja v I. nad. ::

„Svetoivansko konsumno društvo“

(Narodni dom)

razpisuje službo

krčmarja

Pod ugodnimi pogoji se odda v najem.

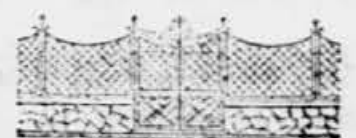
Za pojasnila se je obrniti na društvenega tajnika HINKA SCHMIDT, nasproti Narodnega doma pri Sv. Ivanu. Prošnje je vložiti do 1. septembra 1913.

Preselitev trgovine!

Naznanjam slavnemu občinstvu in cenjenim odjemalcem v mestu in in deželi, da sem preselil svojo trgovino **jestvin iz ulice Petronio v ulico Media št. 8** in se pripravim uljudno za nadaljni obisk. — Z odličnim spoštovanjem

J. POCKAJ.

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žične mreže, pohštvo železno in iz medi

dobavlja, kakor je dokazano, tvrdka

VALENTIN BERGMAN
GRADEC

Podružnica Trst
ul. Nuova št. 27.

Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoj.